

Víz a sivatagban

Néhány évvel ezelőtt Mongóliában még hatalmas területet foglaltak el a naptól kiégett pusztaságok, sivatagok. A sivatagokon csupán tevékaravánokkal tudtak átkelni. Ma már óriási méretekben látják el vízzel a termékeny térségeket. Sok helyen már megjelentek a zöldellő rétek és a virágoskertek. Az ország különböző pontjain tízezer gépesített itatóállomást rendeztek be állatoknak.

A festő és a valóság

Eltűnő különbségek

A Szeged környéki falvak fejlődéséről

A falu és a város között, az ott lakó emberek életkörülményei között nagyok a különbségek. Persze az eltéréseket nem kőbe vésett törvények szabják meg. Az általános fejlődés, a társadalmi előrehaladás folytán a falu és a város között egyre tűnik a különbség minden vonatkozásban. Alapvetően a falu gazdasági újjászülése segít a különbségek felszámolásában. Néhány adat azt bizonyítja, hogy a szegedi járás falvaiban is tűnőben vannak a hajdani távolságok.

Emeletes társasházak

Egyik lépés a lakóházak színvonalának változása. A napjainkban épülő falusi házak minősége elút a korábbiaktól. Általában kétszobás, összkomfortos házak épülnek, vízvezetékekkel, villanyval, fűdőszobával. A szegedi járás községeiben a harmadik öt éves terv időszakára 2 ezer lakóház felépítését tervezték. Tavaly 400 helyett 412 családi házat építettek. Jellemző, hogy fele részben készpénzért készültek a házak, mindössze 243 építkezésnél kérték OTP-kölcsönt.

A városiasodást, a város-hoz való közeledést jelzi, hogy a falvakban is építenek már társasházakat. Kisteleken 4 lakásos házat építettek, s most fejeződik be Mórhalmon egy tízlakásos, Kiskundorozmán pedig egy 12 lakásos emeletes társasház építése. Az ilyen épületek külső képében is „városiasítják” a községet. A következő esztendőknél során Kisteleken negyvenlakásos állami lakóházat is építenek. Ebben a leendő városkában fedett csatornahálózatot terveznek. A vízzel, villannyal és közművel ellátott kis település városi körülményeket biztosít az ott lakó embereknek.

Aszfaltos utak

Az említett tervidőszakban kilenc község vízműrendszerének kiépítését határozták el a szegedi járásban. Pusztaszeren ezt a munkát már befejezték. Pusztamérgeken a csőhálózatot lefektették és az idén folytatják az építést. Szőreg község a szegedi vízhálózat-hoz csatlakozik. A csőanyagokat megszerezték, a vízhálózat kiépítése — összesen harmincöt kilométeres vezetérendszer! — 1969-ben és 1970-ben történik meg. Hasonló munka folyik, vagy éppen szervezik a vízhálózat megteremtését Sándorfalván, Öttömösön, Asóthalmon, Baks, Balástya, Csengele és Rózske községekben.

A falvak belső útjainak állapota ugyancsak meghatározó. Ebben az esztendőben a szegedi járás tanács több mint 4 millió forintot költ utak és hidak építésére, javítására. Befejezik a kiskundorozmai Felszabadulás út építését. Üllésen autóbusszfordulót létesítenek. Újjáépítik a pusztaszeri munkástelepi utat és a sövényházi honvédségi utat, Bakson pedig a máriatelepi hidat javítják meg.

S még néhány elképzelés: Mórhalom községben egész-

ségügyi kombinátot építenek, Sándorfalván orvosi rendelőt és lakást, Szőregen orvosi rendelőt, Bördányban művelődési otthont, Zsombón általános iskolai tantermet. A következő években Domaszéken is művelődési házat szándékoznak építeni, Szatymazon pedig egészségügyi kombinátot.

Gázfűtés, üzlethálózat

Ki hitte volna húsz évvel ezelőtt, hogy a Szeged környéki községekben gázzal fűtenek? Üllésen vezetékes gáz van, a szobákban éppen úgy árasztja a meleget a konvektor, mint a városi bérházak egyikében-másikában, mert Szegeden sincs mindentűt gázkonvektor. Ahol nincs vezetékesrendszer, ott palackos gázzal fűthetnek, főzhetnek. A járás községeinek többségében az fmsz-ek gázcsereletelepeket tartanak fenn.

A falusi lakosság ellátását viszonylag megfelelő üzlethálózat biztosítja. Az ipari javító- és szolgáltatási tevékenység is sokat fejlődött. A járásban négy ktsz működik, s munkájuk nyomán tavaly 60 millió forint értékű termelés valósult meg, amelyből a lakosság részére végzett szolgáltatás értéke 20 millió forint volt. Ide lehet sorolni a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben létesült ipari segédüzemeket is, amelyeknek a száma 380. A magániparosok köre is bővült: 1968-ban 131 iparigazolványt adtak ki, így össze-

sen 812 kisiparos dolgozik a járás harminc községében.

Rendelőintézetet építenek

Az iskolai és az egészségügyi helyzet kíván leginkább erőteljesebb fejlesztést. Sok még az olyan tanyai iskola, amelyben petróleumlámpával világítanak, s bizony a kis létszám miatt egy taneemben tanul négy osztály. Az általános iskolák napközi otthonos hálózata tavaly is gyarapodott 4 csoporttal. Pusztamérgeken „belépésével” a szegedi járás területén 19 község rendelkezik napközi otthonnal, ahol 1633 tanuló talál igazi otthonra, a nyugodt tanuláshoz szükséges feltételekre.

Az egészségügyi ellátás ilyen szétszórt települési viszonyok között igen körülményes. Sokat segítene a helyzet, ha mielőbb felépítenék a szegedi járás rendelőintézetét. A tanács határozata értelmében ebben az esztendőben lerakják az új rendelőintézet alapjait és előreláthatóan 1971-re befejezik az építkezést. A beruházási összeg, 22 millió forint megvan, csak szanálni kellene a régi házakat és az építőiparnak vállalni a munkát.

Eltűnőben vannak a falu és a város közötti különbségek, de bizony sok-sok esztendőnek kell a hátunk mögé kerülni, amíg csak a nagyjai elkopik. De a különbség évről évre csökken, s ez a lényeg.

G. I.

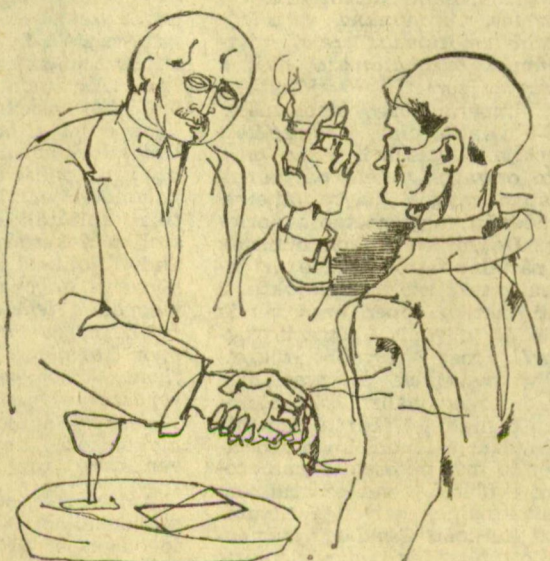
PINTÉR ISTVÁN

EGÉRFOGÓ MÓDRA DOKUMENTUMREGÉNY

10.

— Hja, vagy úgy! Abban az ügyben jött, ami-ben a kormányzó úr fia a gróf úrral beszélt?
— Abban. Most érkeztem Budapestre. Nem találkozhatnánk inkább személyesen?
— Ja, eigentlich, jobb lenne inkább személyesen — kapott észbe Bornemissza. — Vigyáznál kell, minden tele van német ügynökökkel. Könnyen lehet, hogy a telefonomat is hallgatják...
— En már most is ráérek.
— Hol van, kedves fiam?
— A pályaudvarnál. Onnan telefonálok.
— Melyiknél?
— A pályaudvarnál.
— Úgy értem, kedves fiam, hogy a Nyugatinál, vagy a Keletinél?
— A Nyugatinál — mondta a hang, amely mintha habozott volna.
— No, akkor kérdezze ott meg, hogy jut az Erzsébet hídhöz. Szálljon villamosra. Itt az Erzsébet hídnál pedig jöjjön a Modern Kávéházba. Szóljon a főurnak, hogy engem keres. Majd ő odavezeti hozzám. En már ott fogok ülni...
— Rendben van, azonnal indulok...
Bornemissza indult. Zsebredugta még az újságot, hogy a várakozás perceiben olvashasson tovább. Már kilépett a szobája ajtaján, amikor bosszankodva állapította meg, hogy elfelejtette megbeszélni, hogyan találkozni, ha közben legiríadó lenne. Mostanában nagyon sok a riadó, a bombatámadás, ráadásul a bombázás után egy óráig nem lehet telefonálni sem. Dehát azt remélte, hogy az alatt a húsz perc alatt, amíg a Nyugatinál a Modern Kávéházba ér az a Petrics, vagy hogy hívják, nem lesz riadó. Az észébe sem jutott, hogy vajon hogyan kerülhe-

tett Petrics a Nyugatihoz, amikor a Délvidékről érkező vonatok a Keletibe futnak be. Nem jött közbe légiriadó. Egy félóra sem telt el, s a vezérigazgató urat jól ismerő főpincér egy 35 év körüli férfit vezetett Bornemissza asztalához.
— Jónapot, isten hozta! — ragadta meg Bornemissza a férfi kezét.

— Engedje meg, hogy személyesen is bemutatkozzam, Petrics vagyok. Jan Petrics.
— Foglaljon helyet — mutatott asztalánál helyet Bornemissza. — Ha kívánja, szerbül, vagy horvátul is beszélgethetünk. Tudok valamit ezeken a nyelveken. Tudja, a monarchiában hajóztist voltam. Sorhajóhadnagyként szereltem le. Onnan vagyok mondhatnám barátságban, a kormányzó úr öfomeltóságával...
Petriccs kényelmesen elhelyezkedett a széken.
— Főúr, két konyakot! De háromcsillagos legyen! — rendelkezett Bornemissza az odasiető pincérrel.

Kapuvártól Csabáig

A megyei lapokban tallózza olyan cikkeket gyűjtötünk csokorba a héten, amelyek egyik-másika szegedi követésre is alkalmas lehetne. Már minthogy a cikkekből foglalt események, kezdeményezések példája nálunk is serkenthetné azokat, akikre tartozik.

Máltai császárhús

A nyers állapotban is enniválóan gusztusos húsfélék a Kapuvári Húsüzemben nevüket fogyasztóik memzisége szerint kapják. A nevek azonban nemcsak azt a sok országot jelzik, ahová a kapuvári inycncfalatok eljutnak, hanem a külhoni sajátos ízéseket, kívánalmakat is. A máltai császárhús szalonnája például lényegesen vastagabb, mint a franciáé. Angliába hetente 4-5 vagonnyi félbevágott sertést, dobozolt darálthúst visznek a kamionok. Az üzemből a francia előnevet kapta az a sonkafeleség, amelyen egy szemernyi zsiradék sincs. A svéd megrendelő maga küldi a pácot, ebben forognak a karaj-rudak, majd neccalóba burkolva pirulnak a füstölőben. A szakmunkások munkakedvét növeli a múlt évi átlagosan két forinttal emelt órabér és az idén bevezetett 44 órás munkahét — olvassuk a Kisalföldben.

„Aranycipő”

A szombathelyi Savaria Cipőgyár KISZ-bizottsága versenyt kezdeményezett az idén jobb minőségű cipők gyártására. A legjobban dolgozó kollektívák „Aranycipő”-díjat kapnak, amelyből év végén ötöt adnak ki a feltételeket kiválóan teljesítőeknek. Január végéig az üzem 10 KISZ-alapszervezete, 12 ifjúsági brigádja és két futószalag dolgozóit jelentették be részvételüket. További jelentkezéseket is várnak — olvassuk a Vas Népe című lapban.

Danubius Szálló

Elkészült a szentendrei új Danubius Szálló. Ez a tíz millió forintos beruházás a Dunakanyar regionális fejlesztési tervének része. Az új szállónak 39, köztük 27 kétágyas és 12 négyágyas

Tallózás megyei lapokban

szobája van. Minden szobához központi fűtés, hidegmeleg folyóvíz és zuhanyozó tartozik. A hotel földszintjén kapott helyet a modern étterem és eszpresszó. Nyáron a szálló vendégei négy forintos díj ellenében igénybe vehetik a Pap-szigeti kemping területét is. Az új szálloda árai: a kétágyas szobáé 80, a négyágyasé 120 forint naponta — írja a Pest megyei Hírlap.

A Tanács- köztársaság Békésben

Az MSZMP Békés megyei bizottságának kezdeményezésére a pártbizottság és a megyei tanács közös kiadásában megjelent a Tanácsköztársaság Békés megyei története című kiadvány. A

csaknem 500 oldalas, képekkel, dokumentumokkal gazdagon illusztrált jubileumi kiadványt 11 tagú munkaközösség írta s dr. Szabó Ferenc, a gyulai levéltár igazgatója szerkesztette. A vörös borítóval, művészi kivitelben három ezer példányban készült reprezentatív kiadványt a híres gyomai Kner Nyomdában készítették — olvassuk a Békés megyei Népiújságban.

Szakácsvetélkedő Debrecenben

Tavaly 15 ezer külföldi vendég szállt meg a debreceni Aranybikában és számlátlanul sokan étkeztek, mulattak helyiségeiben. Nem véletlen, hogy a hajdúsági farsang idején nagyszabású nemzetközi szakácsvetélkedő lesz osztrák, német, román és magyar mesterszakácsok részvételével Debrecenben. A hajdúsági vendéglátás elismerésének reprezentatív megnyilvánulása, hogy farsang idején Debrecenbe érkezik a szakácsok világszövetségének vezérkara, — írja a Hajdú-Bihari Napló.

„Nem fog megenni?”

Erdekes új kísérlet tanúvá, sőt résztvevővé léptek elő az utóbbi napokban a budapesti Állatkert látogatói. A kísérlet tulajdonképpen tárgyai azok a most öthónapos oroszlan-kölykök, amelyek jóval kevésbé élnek rabéletet, mint elődeik. Az Állatkert vezetősége ugyanis új módszert kezdeményezett arra, hogy a fiatal, teljesen ártalmatlan állatok megszokják, sőt talán barátjukul is fogadják az embert, általában az emberek.

Lassan, fokozatosan egyre több szabadsághoz szoktatják a három kis oroszlan-t a rácson túli világban. Először csak az állatgondozók szobájába sétálhattak be és játszhattak ott azzal, amit — teniszcipő, üres láda — éppen megfelelőnek találtak, legújabbban azonban már az oroszlanház folyo-

sójára, a látogatók közé is kiengedik őket. Igaz, a kis állatok igen lassan vetkőztek le ösztönös féltékenységüket, sőt félelmüket, de most már naponta egy, másfél órát töltenek az emberek között. Ott szaladgálnak, játszadoznak köztük, élvezik a szabadságot és az égvilágon senkit nem bántanak. De ez emberek is jól vizsgáznak: mindenki kedves, barátságos a most már csaknem komondor nagyságú kölykekhez. Csupán egy hölgylátogató kérdezte meg egyszer az ápolót: „Nem fog ez megenni engem?” — „Hány kiló Ön, asszonyom?” — kérdezte az ápoló. — „Hetvenkettő”. — „No, akkor — hangzott a válasz — nincs ok az aggodalomra. Ezek a kölykök naponta csak két kiló húst fogyasztanak”.

(Folytatjuk.)